

УДК 657(075.8)

Єремян О.М.

к.е.н., доцент

*доцент кафедри обліку, аудиту і оподаткування
Херсонський національний технічний університет
м. Херсон, Україна*

НОВАЦІЇ ЩОДО ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ТА КОНСОЛІДОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В ЗВІТНІСТЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Прийняття та запровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) в окремо взятій країні відбувається в середовищі та під впливом певних економічних, політичних, правових і культурних чинників.

Запровадження принципів і методів МСФЗ в Україні здійснюється в умовах існуючої системи державного регулювання бухгалтерського обліку. Нещодавно було ухвалено численні зміни до Закону про бухгалтерський облік. Значною мірою їх поява викликана потребою імплементувати в українське законодавство норми, прийняті в Євросоюзі. Річ у тім, що Європейський Парламент та Рада ЄС ухвалили Директиву про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язану звітність певних типів підприємств від 26.06.2013 р. № 2013/34/ЄС [1]. Цей документ містить нові умови складання, подання та оприлюднення фінансової звітності, а також порядок визнання та оцінки певних видів активів та зобов'язань, доходів і витрат. Причому запроваджені новації в окремих місцях досить суттєво відрізняються від правил Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Саме тому законодавці підготували коментовані зміни, а також внесли чимало власних ідей. Відтепер Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо удосконалення деяких положень)» від 05.10.2017 № 2164-VIII [2] поширюється також на операції з виконання державного та місцевих бюджетів і складання фінансової звітності про виконання бюджетів з урахуванням бюджетного законодавства.

Слід зазначити, що з метою складання, подання та оприлюднення фінансової та консолідованої фінансової звітності у Директиві ЄС № 2013/34/ЄС [1] встановлено нові критерії класифікації підприємств за розміром. Таку класифікацію відображено в оновленому законі. Вона не збігається з тією, що міститься у ст. 55 Господарського кодексу України (ГКУ), яка, нагадаємо, теж має європейське коріння. У Регламенті Комісії (ЄС) від 12.01.2001 р. № 70/2001 про застосування ст.ст. 87 та 88 Договору про заснування ЄС про надання державної допомоги підприємствам малого та середнього бізнесу були визначені категорії підприємств, які зараз містяться в ГКУ.

Щоправда, призначення цієї класифікації дещо інше, вона створена з метою підтримки та розвитку малого та середнього бізнесу. У табл. 1 наведено

показники, за якими визначають, до якої категорії належить підприємство відповідно до Закону про бухгалтерський облік та ГКУ.

Таблиця 1

Класифікація підприємства залежно від показників

Категорія підприємства за розміром	Закон про бухоблік*			ГКУ	
	балансова вартість активів	чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	середня кількість працівників в	річний дохід від будь-якої діяльності	середня кількість працівників за звітний період (календарний рік)
Мікропідприємства	До 350 тис. євро**	До 700 тис. євро	До 10 осіб	До 2 млн євро	До 10 осіб
Малі підприємства	До 4 млн євро	До 8 млн євро	До 50 осіб	До 10 млн євро	До 50 осіб
Середні підприємства	До 20 млн євро	До 40 млн євро	До 250 осіб	Не визначені	Не визначені
Великі підприємства* **	Понад 20 млн євро	Понад 40 млн євро	Понад 250 осіб	Понад 50 млн євро	Понад 250 осіб

* Використовуються показники на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передусе звітному.

** Для визначення відповідності критеріям, зазначеним в євро, застосовується офіційний курс гривні щодо іноземних валют (середній за період), розрахований на підставі курсів НБУ, що встановлювались для євро протягом відповідного року.

*** У пункті 14.1.24 ПКУ міститься ще одне визначення: *великий платник податків* — це юридична особа, у якої обсяг доходу від усіх видів діяльності за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує 500 млн грн або загальна сума сплачених до Держбюджету податків за такий самий період перевищує 12 млн грн.

На новоутворених підприємствах, визначаючи відповідність критеріям, застосовують показники на дату складання річної фінансової звітності.

Якщо підприємство однієї з наведених категорій за показниками річної фінансової звітності протягом двох років поспіль не відповідає наведеним критеріям, воно переходить до відповідної категорії підприємств (тобто визнається більшим або меншим).

Оскільки в законодавстві України поділ підприємств на великі та малі використовується досить часто, одночасне існування кількох класифікацій може призвести до конфліктних ситуацій.

Відповідно до внесених змін, за міжнародними стандартами фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність складають підприємства:

- що становлять суспільний інтерес;
- публічні акціонерні товариства;

- підприємства, які здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення;
- підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України.

Згідно зі внесеними змінами фінансова та консолідована фінансова звітність за міжнародними стандартами складається на підставі таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами.

Отже, можна зробити висновок, що нормативна база України знаходиться на етапі уніфікації методології складання фінансової та консолідованої звітності з міжнародними стандартами, які потребують глибокої деталізації проведення аналізу показників та методів консолідації.

Список використаних інформаційних джерел

1. Директива про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язану звітність певних типів підприємств від 26.06.2013 р. № 2013/34/ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apu.com.ua/event/771-direktiva-2013-34-esevropejskogo-parlamentu-ta-radi-vid-26-kvitnya-2014-rneofitsijnij-pereklad>.

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо удосконалення деяких положень)» від 05.10.2017р. №2164-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>

УДК 657

Кесарчук Г.С.

к.е.н., доцент

доцент кафедри обліку і аудиту

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

м. Ужгород, Україна

Пінзель В.В.

студентка 4 курсу

економічного факультету

спеціальність «Облік і оподаткування»

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

м. Ужгород, Україна

ОБЛІК НАРАХУВАННЯ ТА УТРИМАННЯ ІЗ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В США І В УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНІ АСПЕКТИ

Важливе місце у всій системі обліку на підприємстві відіграє бухгалтерський облік розрахунків з оплати праці. З одного боку, заробітна плата є мотивуючим чинником для працівників, що сприяє зростанню